

Rok akademicki:	2025/2026
Nazwa przedmiotu:	<i>Ustrój samorządu terytorialnego</i>
Nazwa przedmiotu w języku angielskim:	<i>Form of local government</i>
Poziom studiów:	<i>I stopnia</i>

I USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW:

Poziom kształcenia:	<i>Studia I stopnia</i>
Forma prowadzenia studiów:	<i>niestacjonarne</i>
Kierunek studiów:	<i>Administracja</i>
Profil studiów:	<i>praktyczny</i>
Specjalność:	<i>wszystkie</i>
Wydział:	<i>Wydział Administracji i Nauk Społecznych</i>
Jednostka prowadząca przedmiot w ramach zlecenia:	<i>Wydział Administracji i Nauk Społecznych</i>
Koordynator przedmiotu:	<i>dr Adam Kasprzyk</i>
Prowadzący przedmiot:	<i>dr Małgorzata Kiedrowska</i>

II OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU:

Przynależność do grupy przedmiotu:	<i>podstawowe</i>
Poziom przedmiotu:	<i>podstawowy</i>
Status przedmiotu:	<i>obowiązkowy</i>
Język wykładowy:	<i>polski</i>
Usytuowanie przedmiotu w planie studiów- semestr nominalny:	<i>III - trzeci</i>
Usytuowanie realizacji przedmiotu w roku akademickim:	<i>rok drugi</i>
Kryterium doboru słuchaczy:	<ul style="list-style-type: none"><i>wymagania formalne – podstawy prawoznawstwa, historia administracji, konstytucyjny system organów państwowych</i><i>założenia wstępne – student zna proces rozwojowy ustrojów państwowych i administracyjnych w epokach nowożytnej i najnowszej, zna zasady ustroju politycznego III RP, zna system organów konstytucyjnych państwa, posługuje się siatką podstawowych pojęć prawa</i>

III. EFEKTY KSZTAŁCENIA I SPOSÓB PROWADZENIA ZAJĘĆ:

III.1. Cel przedmiotu:

Uzyskanie pogłębionej wiedzy o założeniach prawnych i konstrukcji systemu samorządu terytorialnego w Polsce w kształcie ustanowionym reformą ustroju administracji publicznej w roku 1998 oraz w aktualnym dla czasu prowadzenia zajęć stanie prawnym.

III. 2. Efekty kształcenia, z podziałem na W, U, K, wraz z odniesieniem do efektów kształcenia dla obszaru (obszarów) i kierunku

Lp.	Opis efekty kształcenia	Odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia dla obszaru
WIEDZA			
W1	ma podstawową wiedzę o charakterze nauk społecznych, ich miejscu w systemie nauk i relacjach do innych nauk, w tym wiedzę o charakterze nauk o administracji i ich usytuowaniu w systemie nauk społecznych	S6P_W01	P6U_W, P6S_WG, P6S_WK
W2	zna terminy i pojęcia z zakresu nauk prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i politycznych oraz ma wiedzę na temat gałęziowego i dziedzinowego podziału prawa	S6P_W15	P6U_W, P6S_WG, P6S_WK
UMIEJĘTNOŚCI			
U1	potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu nauk prawnych (ze szczególnym uwzględnieniem nauk o administracji) i pozyskiwać odpowiednie dane w celu analizowania i interpretowania wyzwań stojących przed współczesnym państwem, administracją publiczną i przedsiębiorcami, a także w celu analizowania i interpretowania motywów i wzorców ludzkich zachowań w tych obszarach (także na tle doświadczeń dziejowych).	S6P_U02	P6U_U, P6S_UK, P6S_UU, P6S_UO, P6S_UW
U2	opanował aparat pojęciowy z zakresu nauk prawnych i ekonomicznych, ze szczególnym uwzględnieniem nauk o administracji	S6P_U11	P6U_U, P6S_UK, P6S_UU, P6S_UO, P6S_UW
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K1	ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie i potrafi uzupełniać oraz doskonalić swoją wiedzę i umiejętności, wykorzystując źródła wiedzy z obszaru nauk prawnych i ekonomicznych.	S6P_K01	P6U_K, P6S_KR, P6S_KK, P6S_KO
K2	ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań w różnych obszarach życia społecznego regulowanych przepisami prawa publicznego (ze szczególnym uwzględnieniem prawa administracyjnego) i prywatnego oraz w sferze gospodarczej, wykazując się myśleniem i działaniem przedsiębiorczym	S6P_K06	P6U_K, P6S_KR, P6S_KK, P6S_KO
K3	jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa i współdziałania w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących zadania w zakresie administracji publicznej i prywatnej, a także do porozumiewania się z osobami niebędącymi specjalistami w dziedzinie administracji.	S6P_K07	P6U_K, P6S_KR, P6S_KK, P6S_KO

III. 3. Formy zajęć dydaktycznych i ich wymiar

W	Ć	L	K	S
15	-	-	-	-

III. 4. Forma nauczania:

Wykład (może być prowadzony z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość)

III. 5. Treści kształcenia (podać zagadnienia, oddzielnie dla każdej formy zajęć):

Wykład:

1. Źródła prawa samorządu terytorialnego w Polsce
2. Zasady prawne konstrukcji samorządu terytorialnego
3. Polski system prawa samorządu terytorialnego a standardy Europejskiej Karty Samorządu Lokalnego
4. Pojęcie i status prawny jednostki samorządu terytorialnego
5. Jednostki pomocnicze gmin
6. Zakres działania i zadania gminy, powiatu i samorządu województwa
7. System władz gminy, powiatu, samorządu województwa
8. Formy współdziałania w samorządzie terytorialnym – związki i porozumienia komunalne oraz Stowarzyszenia samorządowe
9. Stanowienie prawa w samorządzie terytorialnym
10. Nadzór i kontrola nad samorządem terytorialnym
11. Status prawny mieszkańca jednostki samorządu terytorialnego
12. Status prawny radnego w systemie ustrojowym samorządu terytorialnego w Polsce
13. Tryb pracy organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego
14. Kompetencje organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego
15. Kompetencje organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego

III. 6. Metody weryfikacji efektów kształcenia

Efekt kształcenia	Forma oceny*					
	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Kolokwium	Projekt	Esej	Sprawozdanie
Wszystkie efekty	x					

*Proszę zaznaczyć czym kończy się przedmiot

III. 7. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia

Efekt kształcenia	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
W1	Nie ma podstawowej wiedzy o charakterze nauk społecznych, ich miejscu w systemie nauk i relacjach do innych nauk, w tym wiedzy o charakterze nauk o administracji i ich usytuowaniu w systemie nauk społecznych	Podstawowa wiedza o charakterze nauk społecznych, ich miejscu w systemie nauk i relacjach do innych nauk, w tym wiedza o charakterze nauk o administracji i ich usytuowaniu w systemie nauk społecznych	Dobra wiedza o charakterze nauk społecznych, ich miejscu w systemie nauk i relacjach do innych nauk, w tym wiedza o charakterze nauk o administracji i ich usytuowaniu w systemie nauk społecznych	Bardzo dobra wiedza o charakterze nauk społecznych, ich miejscu w systemie nauk i relacjach do innych nauk, w tym wiedza o charakterze nauk o administracji i ich usytuowaniu w systemie nauk społecznych
W2	Nieznajomość terminów i pojęć z zakresu nauk prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i politycznych oraz brak wiedzy na temat gałęziowego i	Podstawowa znajomość terminów i pojęć z zakresu nauk prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i politycznych oraz wiedza na temat gałęziowego i	Dobra znajomość terminów i pojęć z zakresu nauk prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i politycznych oraz wiedza na temat gałęziowego i	Bardzo dobra znajomość terminów i pojęć z zakresu nauk prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i politycznych oraz wiedza na temat gałęziowego i

	dziedzinowego podziału prawa	dziedzinowego podziału prawa	dziedzinowego podziału prawa	dziedzinowego podziału prawa
U1	Całkowity brak umiejętności wykorzystania podstawowej wiedzy teoretycznej z zakresu nauk prawnych (ze szczególnym uwzględnieniem nauk o administracji) i pozyskiwania odpowiednich danych w celu analizowania i interpretowania wyzwań stojących przed współczesnym państwem, administracją publiczną i przedsiębiorcami, a także w celu analizowania i interpretowania motywów i wzorców ludzkich zachowań w tych obszarach (także na tle doświadczeń dziejowych).	Podstawowa umiejętność wykorzystania podstawowej wiedzy teoretycznej z zakresu nauk prawnych (ze szczególnym uwzględnieniem nauk o administracji) i pozyskiwania odpowiednich danych w celu analizowania i interpretowania wyzwań stojących przed współczesnym państwem, administracją publiczną i przedsiębiorcami, a także w celu analizowania i interpretowania motywów i wzorców ludzkich zachowań w tych obszarach (także na tle doświadczeń dziejowych).	Dobra umiejętność wykorzystania podstawowej wiedzy teoretycznej z zakresu nauk prawnych (ze szczególnym uwzględnieniem nauk o administracji) i pozyskiwania odpowiednich danych w celu analizowania i interpretowania wyzwań stojących przed współczesnym państwem, administracją publiczną i przedsiębiorcami, a także w celu analizowania i interpretowania motywów i wzorców ludzkich zachowań w tych obszarach (także na tle doświadczeń dziejowych).	Bardzo dobra umiejętność wykorzystania podstawowej wiedzy teoretycznej z zakresu nauk prawnych (ze szczególnym uwzględnieniem nauk o administracji) i pozyskiwania odpowiednich danych w celu analizowania i interpretowania wyzwań stojących przed współczesnym państwem, administracją publiczną i przedsiębiorcami, a także w celu analizowania i interpretowania motywów i wzorców ludzkich zachowań w tych obszarach (także na tle doświadczeń dziejowych).
U2	Nieznajomość aparatu pojęciowego z zakresu nauk prawnych i ekonomicznych, ze szczególnym uwzględnieniem nauk o administracji	Podstawowa znajomość aparatu pojęciowego z zakresu nauk prawnych i ekonomicznych, ze szczególnym uwzględnieniem nauk o administracji	Dobra znajomość aparatu pojęciowego z zakresu nauk prawnych i ekonomicznych, ze szczególnym uwzględnieniem nauk o administracji	Bardzo dobra znajomość aparatu pojęciowego z zakresu nauk prawnych i ekonomicznych, ze szczególnym uwzględnieniem nauk o administracji
K1	Nie ma świadomości poziomu swojej wiedzy i umiejętności, nie rozumie potrzeby uczenia się przez całe życie i nie potrafi uzupełniać oraz doskonalić swojej wiedzy i umiejętności, wykorzystując źródła wiedzy z obszaru nauk prawnych i ekonomicznych	Ma dostateczną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie i potrafi dostatecznie uzupełniać oraz doskonalić swoją wiedzę i umiejętności, wykorzystując źródła wiedzy z obszaru nauk prawnych i ekonomicznych.	Ma dobrą świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie i potrafi dobrze uzupełniać oraz doskonalić swoją wiedzę i umiejętności, wykorzystując źródła wiedzy z obszaru nauk prawnych i ekonomicznych.	Ma bardzo dobrą świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie i potrafi bardzo dobrze uzupełniać oraz doskonalić swoją wiedzę i umiejętności, wykorzystując źródła wiedzy z obszaru nauk prawnych i ekonomicznych.
K2	Nie ma przekonania o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań w różnych	ma dostateczne przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań w różnych	ma dobre przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań w różnych	ma bardzo dobre przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań w różnych obszarach

	obszarach życia społecznego regulowanych przepisami prawa publicznego (ze szczególnym uwzględnieniem prawa administracyjnego) i prywatnego oraz w sferze gospodarczej, wykazując się myśleniem i działaniem przedsiębiorczym	obszarach życia społecznego regulowanych przepisami prawa publicznego (ze szczególnym uwzględnieniem prawa administracyjnego) i prywatnego oraz w sferze gospodarczej, wykazując się przeciętnym myśleniem i działaniem przedsiębiorczym	obszarach życia społecznego regulowanych przepisami prawa publicznego (ze szczególnym uwzględnieniem prawa administracyjnego) i prywatnego oraz w sferze gospodarczej, wykazując się dobrym myśleniem i działaniem przedsiębiorczym	życia społecznego regulowanych przepisami prawa publicznego (ze szczególnym uwzględnieniem prawa administracyjnego) i prywatnego oraz w sferze gospodarczej, wykazując się bardzo dobrym myśleniem i działaniem przedsiębiorczym
K3	Nie jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa i współdziałania w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących zadania w zakresie administracji publicznej i prywatnej, a także do porozumiewania się z osobami niebędącymi specjalistami w dziedzinie administracji.	jest dostatecznie przygotowany do aktywnego uczestnictwa i współdziałania w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących zadania w zakresie administracji publicznej i prywatnej, a także do porozumiewania się z osobami niebędącymi specjalistami w dziedzinie administracji.	jest dobrze przygotowany do aktywnego uczestnictwa i współdziałania w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących zadania w zakresie administracji publicznej i prywatnej, a także do porozumiewania się z osobami niebędącymi specjalistami w dziedzinie administracji.	Jest bardzo dobrze przygotowany do aktywnego uczestnictwa i współdziałania w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących zadania w zakresie administracji publicznej i prywatnej, a także do porozumiewania się z osobami niebędącymi specjalistami w dziedzinie administracji.

III. 8. Literatura podstawowa i uzupełniająca:

Literatura podstawowa:

1. Leoński Z., *Samorząd terytorialny w RP*, wyd.5, C.H.Beck, Warszawa 2006
2. Bukowski Z., Jędrzejewski Tomasz, Rączka Piotr, *Ustrój samorządu terytorialnego*, wyd. 3, Tnoik Dom Organizatora, Toruń 2011
3. Izdebski H., *Samorząd terytorialny. Pionowy podział władzy*, Wolters Kluwer 2020
4. Izdebski H., *Samorząd terytorialny w Polsce. Podstawy ustroju i działalności*, LexisNexis, Warszawa 2009
5. Bandarzewski K., Chmielnicki P., Kisiel W., *Prawo samorządu terytorialnego w Polsce*, Wyd. LexisNexis, Warszawa 2006
6. Dolnicki B., *Samorząd terytorialny*, Wolters Kluwer Polska 2019

Literatura uzupełniająca:

1. Kwartalnik *Samorząd terytorialny*, Wolters Kluwer Polska
2. *Komentarz do ustawy o samorządzie gminnym*, pod red. Pawła Chmielnickiego, wyd. 3, LexisNexis, Warszawa 2007
3. *Komentarz do ustawy o samorządzie powiatowym*, pod red. Pawła Chmielnickiego, LexisNexis, Warszawa 2005
4. *Komentarz do ustawy o samorządzie województwa*, pod red. Pawła Chmielnickiego, LexisNexis, Warszawa 2005
5. Michałowski S. (red.), *Samorząd terytorialny III Rzeczypospolitej. Dziesięć lat doświadczeń*, wyd. UMCS 2002

IV. NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

1 punkt ECTS odpowiada 25 godzinom pracy studenta potrzebnej do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia z uwzględnieniem czasu pracy własnej (średnio)

Aktywność	Obciążenie studenta (h)
1. Udział w wykładach –samodzielne czytanie	15 h
2. Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	50 h
3. Udział w ćwiczeniach/ w laboratoriach*	-
4. Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń/ laboratoriów*	-
5. Udział w konsultacjach	25 h
6. Wykonanie projektu i dokumentacji	-
7. Przygotowanie do egzaminu i udział w egzaminie	10 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100 h
Punkty ECTS za moduł	4 ECTS
Obciążenie studenta związane z zajęciami praktycznymi/innymi	2 ECTS
Obciążenie studenta na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich.	2 ECTS

*Proszę wybrać właściwe

Podpis prowadzącego przedmiot:

Wykłady

Ćwiczenia

Podpis akceptującego sylabus:

Rektor (osoba upoważniona)